

EENE

TOESPRAAK AAN VREEMDELINGEN

BIJ HET BEZOEKEN DER

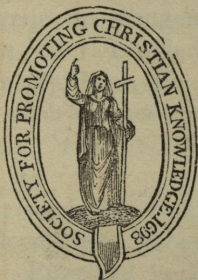
GROOTE TENTOONSTELLING

VAN KUNSTEN,

IN LONDEN, 1851.

Continued

De Heilige Schrift en de Sabbath in Engeland.

LONDEN:

GEDRUKT VOOR HET GENOOTSCHAP TER BEVORDERING
VAN CHRISTELIJKE KENNIS, TE LONDEN;

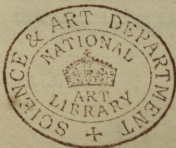
GREAT QUEEN STREET, LINCOLN'S-INN FIELDS;

4 ROYAL EXCHANGE;

EN 16 HANOVER STREET, REGENT STREET.

1851.

[850, Dutch.]

WRAAN AAN VREEMDELINGEN

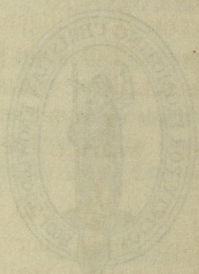
AL HET BEHOEVEN VAN

GROOTE TENTOONSTELLING

VAN KUNSTEN

IN LONDEN 1851

de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Londen

LONDEN

WELKE: OOK HET GEZELSCHAP VAN
VAN CHRISTELIJKE KENNIS TE LONDEN

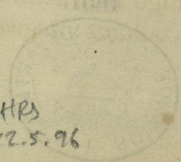
GREAT QUEEN STREET, LINCOLN'S INN FIELDS

& ROYAL EXCHANGE

IN 16 BANCOURT STREET, REGENT STREET

1851

[Dutch]

HRN
22.5.96

EENE TOESPRAAK,

&c.

De Britsche Vrijheid en de Heilige Schrift.

Bij het bezoeken van Engeland, mogt een vreemdeling zich zelven de vraag willen doen, vanwaar het komt, dat Engeland in het bezit is van zulke billijke wetten, vrije instellingen, een gevestigd bestuur, benevens velerlei andere voorregten en zegeningen? Verschillend zijn de antwoorden, hierop gegeven; doch er moet eene zekere bron van goed wezen, waaruit deze zegeningen voortvloeijen.

Engeland bezit werkelijk zulk eene bron van goed; en het bloed onzer voorvaderen heeft ze ons verworven. Engeland bezit, waardeert en roemt op EENEN GEOPENDEN BIJBEL! Allen kunnen dien lezen, allen kunnen hem onderzoeken, allen kunnen hunne verkeerde inzigten door deszelfs waarheden verbeteren. Allen kunnen in het bezit geraken van den Heiligen Bijbel, zonder eenig bijvoegsel daartoe, zonder eenige verminking er van. Ja, broederen, het vrij, ongestoord gebruik dezer Heilige Schriften, is die bron van goed, uit welke tallooze zegeningen voor de

Britsche natie voortkomen. Tot dat Boek gaan wij, en uit hetzelfde vernemen wij de heerlijke waarheid: "Geloof in den Heer Jezus Christus, en gij zult zalig worden." Door de genade Gods gelooven wij die heerlijke waarheid; en uit dat gezegende Boek leeren wij dan, van de lippen des Heeren Jezus Christus, en der Profeten en Apostelen, lessen der liefde en der langmoedigheid des vredes en der nederigheid, van waarheid, werkzaamheid en opregtheid; en, door de genade Gods, gaan wij voort die dingen in beoefening te brengen. Daarin leeren wij ook de dwaling te verachten en te vermijden, de zonde te haten en te vlieden; daarin leeren wij dat, "Geregtigheid een volk verhoogt, maar dat de zonde eene schandvlek der natiën is." (Prov. xiv. 34.)

De Sabbath.

Uit diezelfde Heilige Schriften leeren wij, dat de Sabbath eene instelling is van Goddelijk gezag en blijvende verbindtenis. In het tweede hoofdstuk van Genesis, vers twee en drie, lezen wij: "Als nu God op den zevenden dag volbragt had zijn werk, dat Hij gemaakt had, heeft Hij gerust op den zevenden dag van al zijn werk, dat Hij gemaakt had. En God heeft den zevenden dag gezegend, en dien geheiligd; omdat Hij op denzelfden gerust heeft van al zijn werk, hetwelk God geschapen had, om te volmaken." Toen God zijn volk spijsde met manna in de woestijn, gaf Hij hun een dubbel deel op den zesden dag, en op

den zevenden niets. (Exod. xvi. 22, 26.) Toen Hij van den Berg Sinai zijne Tien Geboden gaf, welke eerst door zijne eigene stem gesproken waren, en daarna met zijnen eigen vinger op twee steenen tafelen geschreven, was dit het vierde dezer geboden:—

“Gedenkt den Sabbathdag, dat gij dien heiligt. Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen; maar de zevende dag is de Sabbath des Heeren uwes Gods; dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uwe dochter, noch uw dienstknecht, noch uwe dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uwe poorten is: want in zes dagen heeft de Heer den hemel en de aarde gemaakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten zevenden dage: daarom zegende de Heer den Sabbathdag, en heiligde denzelven.”

De Profeten maken veelvuldige melding van den Sabbath. Ezechiël aldus: “Daartoe ook gaf Ik hun mijne Sabbathen, om een teeken te zijn tusschen Mij en tusschen hen, opdat zij zouden weten, dat Ik de Heer ben, die hen heilige.” (Ezech. xx. 12.) Zware oordeelen werden er uitgesproken over hen die dezen heiligen dag durfden ontheiligen! “Zij ontheiligden mijne Sabbathen zeer, dat Ik zeide, mijne grimmigheid te zullen uitgieten over hen in de woestijn, om hen te verdoen.” (Ezech. xx. 13.)

Ons tot het Nieuwe Testament wendende, zien wij dat, toen onze Heer Jezus Christus kwam om op aarde “alle gerechtigheid te vervullen,” Hij

dezen dag in eere hield en dit gebod nakwam. De Schriftgeleerden en Farizeën namen hem waar, vergeefs hopende Hem te betrappen op het breken van dit gedeelte der zedelijke wet; maar zij vonden zich telkens teleurgesteld. Hij veroordeelde, wel is waar, de geveinsdheid dergenen, die naijverig waren alleenlijk om de letter der wet, en zich niet bekreunden aan den geest derzelve; en Hij toonde door Leer en Voorbeeld aan, dat het geoorloofd was, werken van Godsvrucht, liefde en noodzakelijkheid te verrigten op den Sabbathdag. Hij verklaarde de algemeene toepassing dezer wet, en hare juiste geschiktheid voor de behoeften van het geheele menschelijk geslacht, toen Hij zeide: "De Sabbath is gemaakt om den mensch, niet de mensch om den Sabbath." (Mark. ii. 27.) Van den tijd zijner opstanding af aan, werd de eerste dag der week, als waarop Hij van de dooden verrees, de dag op welken zij, die in zijne opstanding gelooven, zich verblijden zouden den Sabbath te houden. De Joden, die niet in zijne opstanding gelooven, blijven den Sabbath houden op eenen dag, die op de schepping en op hunne bevrijding uit Egypte ziet. Maar wij, die in de opstanding van Jezus Christus uit de dooden gelooven, houden den Sabbath op eenen dag, die niet alleen ziet op het werk der schepping, maar op het nog heerlijker werk der verlossing, toen onze Zaligmaker Christus zegevierde over dood en graf, en het leven en de onverderfelijkheid aan het licht bragt. Wij houden derhalve dezen dag, als zijnde bij uit-

nemendheid “de Dag des Heeren,” daardoor gedachtenis vierende beide der schepping en der verlossing; en wij maken er ook gebruik van als een voorsmaak van “die ruste, welke er voor ons overblijft in de hemelen.” (Hebr. iv. 9.)

Dit heilig houden van den dag des Heeren wordt gehandhaafd en ingeprent door de Kerk van Engeland, door de Presbyterianen en Episcopalen in Schotland, en door de groote meerderheid van de Dissenters in het Britsche Rijk; het is ook bevolen door de Statuten van Engeland, en is zulks geweest van het vroegste tijdperk onzer geschiedenis af: op de handhaving dezer wet wordt verder ten sterkste aangedrongen bij alle regters, vrederegters, en alle onderdanen van Hare Majesteit, in “Harer Majesteits Afkondiging ter aanmoediging van Godsvrucht en deugd, en ter voorkoming en bestraffing van ondeugd, onheiligheid en onzedelijkheid,” welke openbaar wordt voorgelezen bij de opening van alle regtszittingen. Dit gevoel van eerbied voor den dag des Heeren is een deel geworden van het nationaal karakter der Engelschen; deszelfs inachtneming wordt beschouwd als een hoog en regtmatig voorregt, onontbeerlijk tot de godsdienstige, staatkundige, burgerlijke en fysieke welvaart der inwoners van dit koninkrijk. En naarmate dezelve behoorlijk wordt inachtgenomen, zien wij zegen en eere ruimer vloeijen.

Wij rigten dus met liefde en ernst de bede tot u, om gedurende uw verblijf in dit koning-

rijk den dag des Heeren te eerbiedigen, op den verheven en heiligen grond, dat dit eene godsdienstige verpligting is. Doch kunt gij de zaak niet in dit licht beschouwen, zoo vragen wij u nogtans dit te doen, op grond van eerbied voor de gemoedelijke gevoelens en meeningen van de groote meerderheid van het volk in dit land. Zonder twijfel zult gij, onder eene ontzettende bevolking, als die van Engeland, er velen ontmoeten, die “zonder hoop en zonder God in de wereld leven.” In Londen, met zijne 2,000,000 inwoners, zult gij er vele duizenden ontmoeten, welke diendag doorbrengen, zoo als dezelve niet moest doorgebracht worden; maar verwacht deze ordelooze menigte niet met het volk van Engeland, en het is onze bede, dat gij dien stroom door uwen invloed en uw voorbeeld niet doet aanwassen. Wij willen veeleer hopen, dat, gelijk het meer bezadigde deel onzer bevolking, gij aan eenige billijke voorstellen het oor wilt leenen.

1st. Dat gij uwe plannen zoo wilt schikken, dat uwe aankomst in, of vertrek uit Engeland niet valle op den dag des Heeren, en daardoor dien arbeid vermijden, die anders op dezen dag aan voerlieden, dienstboden en anderen zou veroorzaakt worden.

2°. Dat gij al wat reizen is, terwijl gij in Engeland zijt, op den dag des Heeren wilt vermijden.

3°. Dat gij in de hotels of kamers, die gij van tijd tot tijd betrekken moogt, de knechts of dienst-

boden zoo weinig mogelijk op den dag des Heeren wilt te werk stellen, en dat gij uwe uren en maaltijden zoo regelen wilt, dat die hunne bijwoning der openbare godsdienst niet in den weg staan; en dat gij te dien einde wilt zorgen, zoo veel doenlijk op Zaterdag te laten verrigten, wat anders op den dag des Heeren zou moeten gedaan worden.

Het is te hopen, dat deze eenvoudige voorstellen zich aan uwe welwillende overweging zullen aanbevelen en ten uitvoer gebragt worden: daardoor zult gij uwe achting voor Gods gebod, en voor de godsdienstige meeningen van het volk van Engeland aan den dag leggen, alsmede eene begeerte, om hun het genot der geestelijke voorregten en rust van den dag des Heeren te verzekeren.

Mogt gij wenschen u met ons in onze openbare eeredienst te vereenigen, zoo zal uwe tegenwoordigheid op de daartoe bestemde plaatsen ons hartelijk welkom zijn, Bijbels en Gebeden-boeken, als ook andere boeken, in allerlei talen, zijn tegenmatige prijzen te bekomen bij het Genootschap ter bevordering van Christelijke kennis, 77, Great Queen Street, Lincoln's Inn Fields, en 4, Royal Exchange, en 16, Hanover Street, Hanover Square.

En nu, geliefde vrienden, willen wij er nog alleen bijvoegen, dat, ofschoon wij niet gelijk gij van de eene stad tot de andere reizen, en slechts voor eenige dagen in de huizen van openbare ontvangst bij den weg vertoeven, wij evenwel

“belijden, dat wij gasten en vreemdelingen op de aarde zijn,” en wij “betoonen klaarlijk, dat wij een vaderland zoeken.” Wij zijn “begeerig naar een beter vaderland, dat is, naar het hemelsche;” en wij “verwachten de stad, die fondamenten heeft, welker kunstenaar en bouwmeester God is.” (Hebr. xi. 10, 13, 14, 16.) Mogelijk hebben wij nog een weinig van den weg onzes levens af te leggen; wij mogen nog een weinig tijds geslingerd en beproefd worden, verzekerd, dat dit niet “de plaats onzer ruste is;” “want wij weten, dat, zoo ons aardsche huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen.” (2 Cor. v. 1.) Inderdaad, wij wenden het oog van de herbergen en huizen dezer aarde af naar dat heerlijke huis, waarvan onze Heer Jezus Christus sprak, zeggende: “In het huis mijns Vaders zijn vele woningen.” (Joh. xiv. 2.) En het is onze begeerte, dat gij mede deelgenooten van diezelfde hope der onsterfelijkheid worden moogt. Daarom herinneren wij u, hoe menigmaal gij Gods wet hebt overtreden, hoe menigmaal gij zijnen Sabbath ontheiligt hebt; gelijk als geschreven is: “Er is niemand regtvaardig, ook niet één;” “want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods.” (Rom. iii. 10, 23.) Mogt gij dan deze dingen overwegen; en, wetende dat de toorn Gods van den hemel geopenbaard is tegen alle ongerechtigheid der menschen, mogt gij den toekomenden

toorn ontvlieden, en gelooven, dat het “bloed van Jezus Christus, zijnen Zoon, ons reinigt van alle zonde.” (1 Joh. i. 7.) Mogt gij hem aanneemen als uw deel in eeuwigheid. Mogt het uwe blijdschap zijn voortaan naar zijne heilige wet te leven. En wetende, wie het is die gezegd heeft: “Gedenkt den Sabbathdag, dat gij dien heiligt,” mogt gij uwe overige Sabbathen hier op aarde zoodanig doorbrengen, dat zij voor u een liefelijke voorsmaak worden van die heerlijke en eeuwige ruste, welke allen, die in onzen Heer Jezus Christus gelooven, genieten zullen.

“Indien gij uwen voet van den Sabbath afkeert, van te doen uwen lust op mijnen heiligen dag; en indien gij den Sabbath noemt eene verlustiging, opdat de Heer geheiligd worde, die te eeren is; en indien gij dien eert, dat gij uwe wegen niet doet, en uwen eigenen lust niet vindt, noch een woord daarvan spreekt; dan zult gij u verlustigen in den Heer, en Ik zal u doen rijden op de hoogten der aarde, en Ik zal u spijzigen met de erve van uwen vader Jakob: want de mond des Heeren heeft het gesproken!” (Jes. lviii. 13, 14.)

EEN GEBED.

O Heer! van wien alle goed afdaalt, geef dat wij, uwe nederige dienstknechten, door uwen Geest gedreven, al wat regt is in uwe oogen mogen bedenken; en zoo genadiglijk door u mogen geleid worden, dat wij hetzelfde ook ten uitvoer brengen; door onzen Heer Jezus Christus Amen.